

MA50D1-2-268-14

אל : תפוצה : א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'
לפעולה : פקידי שומה, סגני פקידי שומה, רכזים, מפקחים, מנתבי דוחות ומשדרי דוחות

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 5-2014/ רשות המסים

הנדון: ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות ושומות **יחידים וחברות לשנת המס 2013**

1. מבוא

מטרת הוראת ביצוע זו היא לסקור את השינויים שחלו בדוחות לשנת מס 2013, בין היתר בהתאם לשינויי החקיקה במסגרת הוראות פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א – 1961 (להלן: "הפקודה") ולהנחות בדבר אופן יישום השינויים בניתוב ובשידור הדוחות.

מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדוח ושלמותו, לפני שידורו או לאחר שידורו באופן מקוון דהיינו באמצעות האינטרנט או ע"י מייצג. שלב זה יעשה ע"י עובדי החוליה המרכזית, כאשר הטיפול בדוחות יתבצע ככלל בהתאם למועד הגשת הדוחות ובכפוף להנחיות אחרות בנושא. במסגרת זו מתפקידו של נתב שלב א' לדאוג לקבלת הבהרות ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטיים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות או למקרים המצריכים טיפול מיוחד.

קיימת חשיבות רבה לטיב ניתוב הדוח בשלב א' לכן יש להקפיד על שידור נכון ונאות של הדוח, בדיקת המסמכים ושימוש נכון בהנמקות.

בהוראה זו נכללים הפרקים הבאים :

1. מבוא
2. שינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2013 ודגשים.
3. דגשים בדוחות לחברות לשנת המס 2013 .
4. ריכוז השינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2013.
5. ריכוז השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2013
6. ניתוב שלב א' של הדוח.
7. הוראות כלליות והערות.
8. דגשים בשידור דוחות יחידים וחברות.

הוראות מלאות לשידור דוחות ליחידים ורשימות מלאות של קודי השדות פורסמו בהו"ב 9/2003.

הוראות מלאות לשידור דוחות לחברות ורשימות מלאות של קודי השדות פורסמו בהו"ב 13/2003.

2. שינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2013 ודגשים

2.1 דוח שנתי מקוצר ליחיד

מתוך מטרה להקל על עסקים קטנים שפעולותיהם אינן מגיעות לכדי חבות במס נבנה דוח שנתי מקוצר המיועד לבעל עסק קטן. היחיד יוכל לבחור למלאו במקום טופס 1301. ההקלה בדיווח למס הכנסה ליחידים בעלי מחזור עסקי נמוך משתלבת עם יישום מדיניות רשות המיסים להקטנת הנטל הבירוקראטי ולפישוט הדיווח. הדוח השנתי המקוצר לבעל עסק קטן יחול כבר מדוחות לשנת מס 2013. עם פתיחת האפשרות להגשה ושינוי חקיקה מתאים, תפורסם הוראת ביצוע מפורטת בעניין.

2.2 שדה 011/012 - הפחתת שכר בשל השתתפות זמנית:

החל מיום 1.7.2013 ועד ליום 31.12.2014 מופחת שכרם של עובדי ציבור בשל השתתפות זמנית. סכום ההפחתה מופיע בטפסי 106 תחת הכותרת "השתתפות זמנית" (שדה 011/012). הפחתה זו מקטינה את ההכנסה החייבת במס אך לצורך חישוב ההכנסה המזכה בניכויים וזיכויים לפי סעיפים 47 ו-45 לפקודה, תיחשב ההכנסה לפני ההפחתה בשל "השתתפות זמנית". על מנת לקבל את מלוא ההטבות בשל התשלומים, יש לשדר שדה 011 לבן הזוג הרשום ושדה 012 לבן הזוג. שדות אלה אינם מוצגים בטופס הדוח השנתי, אך יש לשדר אותם במסגרת שידור הדוח. ישנם טופסי 106 של עובדי ציבור לשנת 2013, שאינם כוללים את שדות 011,012. המידע קיים בשאילתא INTV ונלקח מתוך דיווחי 126 ויש לשדר שדות אלו על פי המידע המוצג בשאילתא זו.

2.3 הכנסה משכר דירה בשיעור מס של 10%:

בהתאם לסעיף 122 לפקודה, יחיד רשאי לשלם על הכנסה מדמי שכירות מהשכרת דירה למגורים בישראל מס בשיעור של 10% בלבד. במקרה זה לא תינתן זכאות לכל ניכוי (לרבות הוצאה) או פטור מהכנסה זו ולכל זיכוי מהמס החל עליה. בסעיף נאמר שיש לשלם את המס על הכנסה זו תוך 30 יום מתום שנת המס שבה התקבלו דמי השכירות. במקרה של תשלום

המס במועד מאוחר יותר יוטלו על סכום המס הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 159א(א) לפקודה.

2.4 מס נוסף על הכנסות גבוהות:

במסגרת תיקון 195 לפקודה הוסף סעיף 121ב הסעיף קובע, כי החל מיום 01.01.2013, יחיד אשר הכנסתו החייבת בשנת המס עולה על 811,560 ₪, במונחי שנת 2013, יהיה חייב במס נוסף על חלק הכנסתו החייבת העולה על הסכום הנ"ל, בשיעור של 2%.

סכום המס הנוסף יוצג בשורה נפרדת במסך חישוב המס.

בסעיף זה הכנסה חייבת: הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 לפקודה, וכמשמעותה בסעיף 89, למעט סכום אינפלצוני כהגדרתו בסעיף 88 וסכום אינפלצוני כהגדרתו בסעיף 47 לחוק מיסוי מקרקעין, ולרבות שבח כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין. לגבי שבח ממכירת דירת מגורים כהגדרתה בחוק מיסוי מקרקעין, השבח הריאלי ממנה ייכלל בהכנסה החייבת לעניין זה, רק אם שווי מכירת הדירה עולה על 4 מיליון שקלים והמכירה אינה פטורה ממס. כאמור לעיל, המס הנוסף חל גם על הכנסות החייבות בשיעור מס מוגבל, כגון הכנסות משוק ההון, וכן על הכנסות החייבות בשיעור מס סופי, כגון פרסים והגרלות לפי סעיף 2א לפקודה או הכנסות משכ"ד החייבות במס עפ"י סעיף 122 לפקודה.

2.5 שידור עסקת שבח בשאלתא IHON:

כאמור בסעיף 2.4 לעיל, מס על הכנסות גבוהות חל על כלל הכנסתו החייבת של הנישום לרבות עסקת שבח, למעט דירת מגורים ששווי המכירה שלה נמוך מ- 4,000,001 ₪. על מנת שעסקת דירת מגורים כאמור לעיל לא תכלול באופן אוטומטי בחישוב המס הנוסף, יש צורך בסימון עסקאות אלה בשאלתא IHON.

בעת שידור עסקת שבח שסכום המכירה בה אינו עולה על 4 מיליון, יש לסמן בשדה 70 (שדה חדש) האם מדובר בדירת מגורים או בנכס אחר.

הערכים שיש להזין בשדה 70:

1- דירת מגורים.

2- נכס אחר.

2.6 שיעורי מס היסטוריים בעסקאות רווח הון:

המס המרבי על רווח הון לגבי נכסים שנרכשו לפני 1.4.1961 ונמכרו בשנת המס 2013, לא יעלה על התקרות המפורטות להלן:

תאריך רכישת הנכס עד 31.3.1949 - שיעור המס המרבי 21%.

תאריך רכישת הנכס עד 31.3.1950 - שיעור המס המרבי 22%.

רכישת נכס משנת מס 1950 ועד שנת מס 1960 - שיעור המס המרבי 23%.

מכירת נייר ערך בחבר בני אדם, על ידי "בעל מניות מהותי", שיעור המס המרבי יהיה 21% אם הנכס נרכש לפני יום 31.3.1949 ובתוספת 1% לכל שנה שלאחריה עד למס בשיעור של 28% בשנות המס 1955 – 1960.

2.7 תיקון סעיף 96 לפקודה - שיחלוף נכסים:

ביום 29/7/13 פורסם חוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו- 2014), התשע"ג- 2013 (להלן: **תיקון 197**), במסגרתו תוקן סעיף 96 לפקודה בתחולה מיום- 01.08.2013, ונקבע כי הוראות הסעיף לא יחולו על מכירת נכס שהוא אחד מאלה:

- רכב נוסעים פרטי כהגדרתו בתקנות התעבורה ששימש להשכרה או להחכרה (מתייחס בעיקר לחברות השכרה/ליסינג כלי רכב).
 - זכות מקרקעין הנמצאים מחוץ לישראל.
 - נכס שנמכר במכירה רעיונית כאמור בסעיף 1א100 לפקודה.
- לגבי זכות במקרקעין הנמצא מחוץ לישראל, נוסף סעיף 96(ג) לפקודה בו נקבע שבעת מכירת הנכס המחליף יינתן זיכוי מסי חוץ כנגד המס ששולם בארץ בעת מכירת הנכס אשר שוחלף. נספחי רווח ההון ונספח ד (הכנסות מחו"ל) לשנת המס 2013 לא השתנו בעקבות השינוי.

2.8 פעולה שהיא תכנון מס חייב בדיווח או עסקאות עם צדדים קשורים בחו"ל

על מנת לטייב את המידע המגיע לגבי תכנוני מס ועסקאות עם צדדים קשורים, הוסף קוד חדש בשדה קיים, שדה 263: קוד 9 המציין שלא קיימת פעולה שהיא תכנון מס החייב בדיווח מכח סעיף 131(ז) לפקודה וכן שלא היו עסקאות עם צדדים קשורים בחו"ל כמשמעותן בסעיף 85 לפקודה.

שידור שדה זה הוא חובה בשידור שומה על ידי מייצגים החל משנת המס 2013 (יחידים וחברות).

2.9 נקודות זיכוי בגין ילדים בהתאם לסעיפים 40(ב) ו-66(ג) לפקודה

השינויים בחקיקה הנוגעים למתן נקודות זיכוי בגין ילדים משנת 2012 ואילך מפורטים בהוראת ביצוע 5/2013 - ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות לשנת המס 2012. הבהרות נוספות שלא נכללו בהוראה הנ"ל:

2.9.1 אלמן שנישא בשנית:

הורה אלמן שאינו נשוי, זכאי לנקודות זיכוי לפי סעיף 40(ב)(1) לפקודה (נקודות זיכוי בגין ילדים וכן בגין פעוט). כאשר הוא נישא שוב, הוא זכאי לנקודות זיכוי בגין פעוט בלבד וזאת בהתאם להוראות סעיף 66(ג). במטרה למנוע איבוד הזכאות לנקודות זיכוי בגין ילדים במצב משפחתי כמתואר, הוחלט לאפשר לאשתו הנוכחית (אשר אינה רשומה כאמם של הילדים) לקבל את נקודות הזיכוי בגין ילדיו.

2.9.2 בני זוג נשואים מאותו מין:

בני זוג נשואים מאותו מין ייהנו מאותן נקודות זיכוי ממס המוענקות מכוח הפקודה ל"בני-זוג" באותן נסיבות. לפיכך, במקרה של בני זוג נשואים מאותו מין, בן הזוג המקבל את הקצבה המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי עבור ילדיו בהתאם לסעיף 40(א) לפקודה, יקבל את נקודות הזיכוי המוענקות מכוח הוראות סעיף 66(ג)(4) לפקודה (נקודות זיכוי בגין ילדים) כנגד הכנסתו מיגיעה אישית. בן הזוג האחר יקבל את נקודות הזיכוי המוענקות לפי הוראות סעיף 66(ג)(5) לפקודה (נקודות זיכוי בגין פעוט) כנגד הכנסתו מיגיעה אישית, ובתנאי שהילד רשום כילדו במרשם האוכלוסין. בן הזוג שקיבל את הקצבה מהמוסד לביטוח לאומי עבור ילדו, ירשום בדוח השנתי במסגרת טבלת הילדים את מספר ילדיו בשדה 260/262, ובן הזוג האחר ירשום בטבלת הילדים את מספר ילדיו בשדה 190/291. סכום הזיכוי בשומות לשנות המס שקדמו ל- 2013, בהן נדרשות נקודות הזיכוי, ישודר בשדות 082/038, כפי שנעשה בעבר.

2.9.3 בדיקת ילדים ביולוגים מול מרשם האוכלוסין:

החל משנת מס 2012 בדוח השנתי ליחיד נושא נקודות הזיכוי לילדים הפך למורכב, מהותי, וקיים במרבית הדוחות.

על מנת למנוע טעויות בשידור מספר הילדים בשומה, החל מימים אלה מבצע המחשב (שע"מ) בדיקות התאמה של מספר הילדים וגילם בעת שידור השומה למול מרשם האוכלוסין.

להלן טבלת הילדים בדוח השנתי:

שדה בדוח	ילדים	נולד	מלאו 1-2	מלאו 3	מלאו 4-5	מלאו 6-17	מלאו 18
260	ב"ז רשום- בחזקתי						
262	בן/בת זוג- בחזקתי						
190	ב"ז רשום- לא בחזקתי						
291	בן/בת זוג- לא בחזקתי						
022	הורה יחיד						

המערכת בודקת מול המרשם רק במקרה בו מולאו שדות ילדים אצל היחיד. מאחר שאין יודעים במרשמים מי מבין הילדים הינם בחזקת ההורים, הבדיקה מתבצעת על כל הילדים המופיעים בשדות של "בחזקתי" ו "לא בחזקתי". אי התאמה יכולה להיות לשני הכיוונים, כלומר מספר הילדים ששודרו בתא גיל מסוים גדול או קטן לעומת מה שמופיע במרשמים.

במקרה של אי התאמה תצא בשומה הודעת שגיאה. לאחר ברור אי ההתאמה, יש לתקן את שדות הילדים בהתאם, או שיש לשדר שדה חדש 298 המאשר את אי ההתאמה בין מספר ילדים בשידור לבין מספר ילדים במרשמים, עם ערכים:

1- אי התאמה בשדה "בן הזוג הרשום".

2- אי התאמה בשדה "בן הזוג".

3- אי התאמה בשניהם.

יש לציין בכתב את סיבת אי ההתאמה.

כאשר קיים שדה 022 (ילד להורה יחיד) וקיים במרשמים הורה שני, תוצג הערה "אין התאמה בין שדה 022 לבין המרשמים". במקרה זה יש לתקן את שדה 022 בהתאם למה שמופיע במרשמים ולא ניתן יהיה לשדר את שדה 298.

2.10 חלוקת נקודות זיכוי בגין ילדים בין הורים במשמורת משותפת מלאה:

משמעות קיומה של "משמורת משותפת מלאה" הינה, כי הילדים נמצאים אצל כל אחד מההורים מחצית מהזמן וכי באותו הזמן כלכלתם המלאה של הילדים עליו. אין הכוונה למצב בו הורה רק תומך כלכלית בילדיו, הנמצאים אצל ההורה השני.

עמדת רשות המיסים בנוגע למקרים אלו הינה כי נקודות הזיכוי הקבועות בסעיפים 40(ב)(1) ו 40(ב)(א) לפקודה והמגיעות להורה במשפחה חד הורית יחולקו שווה בשווה בין שני ההורים החולקים ביניהם משמורת משותפת מלאה, על פי החלוקה להלן:

סעיף 40(ב)(1): 1/2 נקודת זיכוי בשל כל ילד בשנת לידתו ובשנת בגרותו, שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים, ונקודת זיכוי אחת בשל כל ילד החל בשנת המס שבה מלאו לו שש שנים ועד לשנת המס שקדמה לשנת בגרותו – יחולקו שווה בשווה בין שני ההורים.

סעיף 40(ב)(א): נקודת זיכוי אחת בשנת לידתו של הפעוט ובשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, ושתי נקודות זיכוי בשנת המס שלאחר שנת לידתו של הפעוט ובשנת המס שלאחריה - יחולקו שווה בשווה בין שני ההורים.

סעיף 40(ב)(2) - הורה החי בנפרד וחל עליו סעיף 40(ב)(1) היינו, הוא הורה במשפחה חד הורית אשר ילדיו נמצאים אצלו וכלכלתם עליו כתוצאה מהסדר של משמורת משותפת מלאה – נקודת זיכוי אחת תינתן לכל אחד מההורים אשר מחזיקים במשמורת משותפת כאמור.

הורים המחזיקים במשמורת משותפת מלאה על ילדיהם ואשר זכאים לחלוקת נקודות הזיכוי המנויות בסעיפים 40(ב)(1) ו 40(ב)(א) כפי שפורט לעיל, לא יהיו זכאים עבור ילדים אלה לנקודת הזיכוי בגין "השתתפות בכלכלת הילדים" עפ"י סעיף 40(ב)(2) סיפא.

יובהר, כי בנסיבות בהן לא מתקיימת משמורת משותפת מלאה בין ההורים, ההורה שמקבל את קצבת הילדים מביטוח לאומי הוא אשר יקבל גם את נקודות הזיכוי מכוח סעיף 40(ב)(1). ההורה השני יקבל את נקודות הזיכוי מכוח סעיף 40(ב)(א).

דוגמה לחלוקת נקודות זיכוי בגין ילדים:

הורים המחזיקים במשמורת משותפת מלאה על שלושת ילדיהם שמלאו להם בשנת המס - שנתיים, חמש ועשר.

לפי סעיף 40(ב1)- עבור הילד שמלאו לו שנתיים זכאות ל 2 נקודות זיכוי, עבור הילד שמלאו לו חמש זכאות ל 2 נקודות זיכוי ועבור הילד שמלאו לו עשר הזכאות לנקודות זיכוי אחת, סה"כ 5 נקודות זיכוי.

לפי סעיף 40(ב1א)- עבור הילד שמלאו שנתיים זכאות ל 2 נקודות זיכוי ועבור הילדים שמלאו להם חמש ועשר אין זכאות לנקודות זיכוי. סה"כ זכאות ל 2 נקודות זיכוי.

סה"כ זכאים ההורים ל 7 נקודות זיכוי בשל ילדיהם אשר יחולקו שווה בשווה בין שני ההורים, קרי 3.5 נקודות זיכוי לכל הורה.

פקיד השומה ישתכנע כי מתקיימת משמורת משותפת מלאה בין הורים המצדיקה את חלוקת נקודות הזיכוי בין ההורים עם התקיימות התנאים הבאים:

א. על ההורה המבקש להציג בפני פקיד השומה פסק דין המאשר כי ההורה מחזיק במשמורת משותפת מלאה על ילדיו.

ב. שני ההורים יגישו דוח על הכנסותיהם לפקיד השומה ויצרפו לדוח הסכמתם לחלוקת נקודות הזיכוי בגין הילדים כאמור בהנחיה זו.

2.11 שידור פרטים על חשבון בנק

במטרה למנוע הישנותם של מקרים בהם החזר המס הועבר לחשבון בנק לא מעודכן, הוחלט על תהליך עבודה חדש לעדכון פרטי חשבון בנק באמצעות הדו"ח השנתי. בעת שידור חשבון הבנק בשאילתא ISUM יבצע המחשב בדיקות תקינות ועדכניות מול החשבון הקיים בתל"מ, ובהתאם יש להזין קודים חדשים בשדה 280. הערכים החדשים בשדה 280 הינם:

קוד 1 – מציין, כי חשבון הבנק בדוח עדכני יותר מחשבון הבנק בתל"מ (תאריך הגשת הדוח מאוחר יותר מתאריך עדכון חשבון הבנק בתל"מ). בקוד זה המנתב מציין כי בדק ואימת מול מסמכים מתאימים, כגון העתק המחאה של הנישום. במקרה זה החשבון יעודכן בתל"מ והחזר המס יועבר לחשבון הבנק שעודכן.

קוד 2 – מציין, כי חשבון הבנק בתל"מ עדכני יותר, ולכן פרטי חשבון הבנק ששודרו בשומה לא יעודכנו בתל"מ והחזר המס יועבר לחשבון הבנק הקיים בתל"מ.

קוד 6 – מציין שהתיק הוא תיק כינוס פירוק, פשט"ר או יורשים וכי לא ניתן לעדכן את החשבון דרך השומה.

קוד 9 – מציין שלא ניתן לאמת את חשבון הבנק כי לא צורפו אסמכתאות מתאימות. במקרה זה פרטי חשבון הבנק ששודרו בדוח השנתי לא יעודכנו בתל"מ, ובמקביל לכך, חשבון הבנק שהיה קיים בתל"מ יתבטל.

בשאלתא INTV יוצג חשבון הבנק הקיים בתל"מ, מועד עדכנו וכן האם התיק נמצא בהליכי כינוס נכסים, פשיטות רגל ופירוק. הסבר מפורט ראה בהוראת הביצוע - עדכון פרטי חשבון בנק ע"י נישומים/מייצגים באמצעות הדוחות השנתיים.

3. דגשים בדוחות לחברות לשנת 2013

3.1 בקשת חברה להיחשב כחברה משפחתי לאור חוק ההסדרים לשנים 2013-2014

במסגרת תיקון 197 נערך תיקון מקיף בסעיף 64א לפקודה, העוסק בחברה משפחתית. בין היתר נקבע הסדר חדש לעניין מעמדה של חברה משפחתית. נקבע בין השאר, כי חברה תוכל לבחור להיחשב כחברה משפחתית אך ורק בתוך שלושה חודשים לאחר התאגדותה, בכפוף לעמידה בתנאים הנדרשים להיחשב כחברה משפחתית.

תחילת הוראה זו הינה לגבי חברות שהתאגדו החל מיום 1/8/2013. יחד עם זאת, נקבעו הוראות מעבר הנוגעות לחברה ותיקה המבקשת להיחשב למשפחתית.

שאלתת AZFM תעודכן בהתאם לחקיקה החדשה ועם עדכונה יצא שדר שיודיע על כך.

3.2 הנחה במס חברות על חלוקה או "הפשרה" של הכנסות פטורות שצברו חברות מכוח

הוראות החוק לעידוד השקעות הון - "הרווחים הכלואים".

ביום 12/11/2012 פורסם החוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 69 והוראת שעה), התשע"ג-2012 (להלן: "הוראת השעה"). הוראת השעה פורסמה ביום 12/11/2012 ותוקפה נקבע לשנה מיום פרסומה. הוראת השעה מתייחסת להכנסות פטורות שצברו חברות עד ליום 31/12/2011, כמפורט להלן:

1. הכנסות פטורות לפי הוראות סעיפים 47(א)5 או (א)1, סעיף 51(ב) כנוסחו לפני תיקון מס' 60 או סעיף 51(א)1(א), (2) או (3) כנוסחו לאחר תיקון מס' 60 בחוק.
2. החברות טרם חויבו במס חברות בשל ההכנסות כאמור לפי הוראות החוק, למעט חיוב במס חברות בשל סכומים שנתנו לחברות מוחזקות, או שזקפו אותם לחובתן.

ההכנסות הפטורות לעיל הוגדרו בהוראת השעה "הכנסה צבורה". הוראת השעה קובעת כי חברה תהיה זכאית בשל הכנסתה הצבורה, כולה או חלקה, בהתאם לבחירתה (להלן: "הכנסה צבורה נבחרת"), להנחה במס החברות משיעור מס החברות שהיה חל על אותה ההכנסה לפי הוראות סעיף 47 בחוק, בשנה שבה הופקה, אילולא הייתה פטורה ממס בשנה זו.

שיעור ההנחה במס החברות על פי הוראת השעה נע בין 30% - 60% משיעור מס החברות המקורי שהיה חל על ההכנסה לפי הוראות סעיף 47, בשנה שבה הופקה, אילולא הייתה פטורה ממס. גובה ההנחה נגזר משיעור ההכנסה הצבורה הנבחרת מתוך סך כל ההכנסה הצבורה של החברה. הגדרות:

"**יחס הפשרה**" - ההכנסה הצבורה הנבחרת כשהיא מחולקת בסך ההכנסה הצבורה.
"יחס הטבה" - יחס ההפשרה כשהוא מוכפל ב-0.3, בתוספת 0.3.
"מקדם המס" - אחד פחות יחס הטבה.

מס החברות שתשלם החברה על ההכנסה הצבורה הנבחרת יהיה בשיעור מס החברות שהיה חל על אותה הכנסה לפי הוראות סעיף 47, בשנה שבה הופקה, אילולא הייתה פטורה ממס חברות בשנה זו, כשהוא מוכפל במקדם המס, ולא פחות מ-6%.
דוגמה:

"הכנסה צבורה" של חברה 1000 והיא בוחרת להחיל את הוראת השעה על 800 מתוכם:
"יחס הפשרה" - 80%, "יחס הטבה" - 54%, "מקדם המס" - 46%.

אם שיעור מס החברות שהיה חל על אותה הכנסה לפי הוראות סעיף 47, בשנה שבה הופקה, אילולא הייתה פטורה ממס חברות בשנה זו, היה 20% (למשל בחברת משקיעי חוץ), אז שיעור מס החברות שתשלם החברה לפי הוראת השעה יהיה 9.2% = 46% * 20%, כלומר מס חברות בסך 73.6 (במקום 160).

חברה לא תוכל לחזור בה מבחירתה בהחלת הוראת השעה. החברה תשלם את מס החברות בתוך 30 ימים ממועד הבחירה. יצוין, כי במהלך שנת המס 2013 בחרו חברות רבות להחיל עליהן את הוראת השעה ועל כן יש לשים לב כי הודיעו על כך כנדרש על גבי טופס 969 שמולא באופן מלא ומדויק.

בהוראת השעה נקבעו הוראות נוספות לעניין חיוב החברה, שבחרה להחיל את הוראת השעה, לבצע השקעה במפעלה התעשייתי (להלן: "ההשקעה המיועדת"), במהלך 5 שנים שתחילתן בשנת המס שבה חל מועד הבחירה, באחד או יותר מאלה: רכישת נכסים יצרניים, השקעה במחקר ופיתוח בישראל ותשלום שכר עבודה לעובדים חדשים שנוספו למפעל ביחס למספר העובדים שהועסקו במפעל בתום שנת המס 2011.

חברה שבחרת להחיל לגביה את הוראת השעה חייבת להודיע על כך, על גבי טופס 969, הן למשרד השומה בו מתנהל התיק והן למחלקת חוקי העידוד בחטיבת המקצועית.

יש לוודא כי טופס 969 כולל את כל הנתונים וכי ההצהרה הכלולה בו חתומה כנדרש. השדות בטופס 1214 ימולאו בהתאם לנתונים שנרשמו בטופס 969.

- **בשדה 217** יש לרשום את סכום ה"הכנסה הצבורה" - סך ההכנסה שנצברה לחברה עד ליום 31/12/2011 ושעומדת בתנאים המצויינים בסעיף 52א(א) בהוראת השעה.
- **בשדה 218** יש לרשום את סכום ה"הכנסה הצבורה הנבחרת" - חלק ההכנסה הצבורה בגינו בוחרת החברה לשלם את מס החברות המופחת בהתאם להוראת השעה.
- **בשדה 219** יש לרשום את סכום המס התיאורטי שהיה חל על החברה, שהינו מכפלה של ההכנסה הצבורה הנבחרת בשיעור המס החברות שהיה חל על אותה הכנסה לפי הוראות סעיף 47, בשנה שבה הופקה, אילולא הייתה פטורה ממס חברות בשנה זו.
- **בשדה 221** יש לרשום סכום ההשקעה המיועדת על פי הוראת השעה.

4. ריכוז השינויים בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד ליחידים טופס 1301 לשנת המס 2013

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
<p>- הצהרה על מעמד או מעמד בן הזוג כעולה חדש, תושב חוזר ותיק, או תושב חוזר אשר על הכנסות מחו"ל חלות הקלות במס. - תאריך ההגעה לארץ. זיהוי במערכת של הצהרת מעמדו של הנישום ותאריך הגעתו לארץ.</p>	<p>חלק א- פרטים כלליים: אני/ בן זוגי ☐ עולה חדש ☐ תושב חוזר ותיק ☐ ☐ תושב חוזר וחלות על הכנסותיי מחו"ל הקלות במס תאריך הגעה _____ לשימוש המשדר: במקרה של מילוי בפרטים הכלליים כאמור לעיל, לבן הזוג הרשום יש למלא שדה 273 ולבן הזוג שדה 274 ולציין את תאריך ההגעה ואחד הקודים בהתאם: 1- עולה חדש, 2- חוזר ותיק, 3- חוזר</p>
<p>הצהרת הנהנה על קבלת חלוקות מנאמנות. יש לרשום את סכם החלוקות שנתקבלו כנהנה מנאמנות, לרבות חלוקות פטורות.</p>	<p>חלק א- פרטים כלליים: הנני נהנה בנאמנות שממנה היו לי חלוקות (פטורות/חייבות) בשנת המס כהגדרתן בסעיף 75ג, הרשומות בדו"ח זה בשדה 271. חלק יא- פרטים נוספים ויתרות להעברה לש.מ. 2014: בסעיף 40 ד, שדה חדש 271- חלוקות שקיבלתי מנאמנות (פטורות/ חייבות)</p>
<p>בכל שידור שומה על ידי מייצג, למעט תיקי 9.1, 9.5 ונאמנויות, חובה להתייחס לשדה זה. במקרים בהם אין פעולה שהיא תכנון מס חייב בדיווח ואין עסקאות עם צדדים קשורים בחו"ל יש לשדר את שדה 263 עם קוד 9, אחרת המייצג לא יכול לשדר את השומה.</p>	<p>לשימוש המשדר: בשדה 263, תכנון מס/מחירי העברה, נוסף קוד 9-אין.</p>

5. ריכוז השינויים בדוחות לחברות לשנת המס 2013

טופס	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד	מהות השינוי
1214	חלק א- פרטים על החברה : סעיף 20- החברה היא נהנה בנאמנות שממנה היו לה חלוקות (פטורות/חייבות) בשנת המס כהגדרתן בסעיף 75ג, הרשומות בדו"ח זה בשדה 271 חלק יב- הפסדים ופרטים נוספים : שדה חדש 271- חלוקות שקיבלתי מנאמנות (פטורות/חייבות)	הצהרת הנהנה על קבלת חלוקות מנאמנות. יש לרשום את סכום החלוקות שנתקבלו כנהנה מנאמנות, לרבות חלוקות פטורות.
1214	חלק ו' : הכנסה חייבת מפעל מועדף שדה 039- בשיעור של 7% אזור פיתוח א שדה 040 - בשיעור של 12.5% אזור אחר	הקטנת שיעורי המס על הכנסה ממפעל מועדף לעומת שנת 2012 : באזור פיתוח א 7% במקום 10% באזור אחר 12.5% במקום 15%
1214	חלק טז- דיבידנד שחולק : שדה חדש 148- דיבידנד שחולק מרווחי שיערוך (מתוך סה"כ הדיבידנד)	"רווחי שיערוך" שלא התחייבו במס חברות. חלוקת דיבידנד מאותם רווחים יוצרת מכירה רעיונית החייבת במס כרווח הון.
1214	לשימוש המשדר : השדה 263, תכנון מס/ מחירי העברה, נוסף קוד 9- אין.	בכל שידור שומה על ידי מייצג חובה להתייחס לשדה זה. במקרים בהם אין פעולה שהיא תכנון מס חייב בדיווח ואין עסקאות עם צדדים קשורים בחו"ל יש לשדר את שדה 263 עם קוד 9, אחרת המייצג לא יכול לשדר את השומה.
1323	בחלק הצהרת מנהלי החברה : החברה קיבלה החזר בגין מסים ששולמן לרשויות המס של מדינה זרה ו/או חברת בת/ נכדה קיבלו החזרי מס בגין מסים ששולמו לרשויות המס של מדינה זרה ושתבעו כזיכוי בחישוב המס של החברה בישראל בגין שנות המס הקודמות.	הבהרה על כך שהצהרה מתייחסת גם להחזרי מס שיתקבלו ע"י חברות בת/ נכדה בגין מסים ששולמו לרשויות המס של מדינה זרה ושתבעו בגינם זיכוי מיסי חוץ בשנים קודמות.

6. ניתוב שלב א' של הדוח

6.1 קבלת דוחות ושידורם

בשלב ניתוב א נבדקת שלמות הדוח על כל מסמכיו ונספחיו. לעיתים עולה הצורך לפנות למגיש הדוח בדרישה להשלמת נתונים או המצאת מסמכים. לצורך שליחת הדרישה יש להשתמש **במערכת מסמכים חסרים**.

6.2 סדר שידור הדוחות בתיקי החזרי מס:

בתיקי החזרי מס יש לשדר הדוחות לפי סדר הגעתם למשרד. אם מבקשים (מייצג/נישום/קרוב משפחה) לזרז הטיפול, תוגש בקשה לרכז החוליה שיאשר אותה על גבי הדוח שהוגש תוך רישום הסיבה לשידור המזורז. בשאר התיקים יש לפעול לפי ההנחיות השונות בעניין סדר השידור. גם כאן אם מוגשת בקשה לשידור מוקדם יציין האחראי עובדה זו והסיבות לה. משנמסרה לעובד חבילת דוחות לשידור ינהג העובד לפי סדר קבלת הדוחות על ידו.

6.3 סדר עדיפויות בניתוב ובשידור

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים ולניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס (שסומנו עם מדבקות אדומות) ולדוחות של נישומים חייבי הגשת דוח שהגישו בקשה לקבלת מענק עבודה (מס הכנסה שלילי) (שסומנו על גבי התיקון).

6.4 אישורי ניכוי מס במקור משוק ההון הלוקים בחסר

יש לוודא קבלת שלמות אישורי 867 המגיעים ממנכים שונים. מבדיקות שערכנו מצאנו כי קיימים אישורים בהם קוזז הפסד הון כנגד ריבית או דיבידנד מניירות ערך ואולם אישור 867 המרכז את ההכנסות מהריבית ו/או הדיבידנד לא צורף. בדרך זו כאשר אישור 867 לא צורף ומלוא ההפסד רשום בטופס 867 א+ב עלול אותו הפסד להיות מקוזז פעמים (מרווח הון מני"ע דרך הדוח השנתי ומריבית או דיבידנד דרך המנכה). יש להקפיד לדרוש המצאת טופס 867, אם נרשם בטופס 867 א+ב בשורה תחתונה "קוזז/ הוחזר הפסד הון מריבית/דיבידנד בסך..".

6.5 אסמכתאות לרישום מיסי חוץ ששולמו בחו"ל עבור הכנסות המתקבלות מחוץ לישראל

הכנסות שהופקו מחוץ לישראל על ידי תושב ישראל חייבות בדיווח. בהוראות הביצוע 7/2005 ו-3/2006 נקבעו ההנחיות לגבי אופן הדיווח והרישום של ההכנסות הללו בדוחות השנתיים. על פי הנחיות אלה, נקבע בין היתר, כי לצורך קבלת **זיכוי ממס** כנגד ההכנסות

שהופקו מחוץ ישראל ולצורך חישובו, על הנישום לצרף לדוח השנתי את טופס 1324 (להלן: "נספח ד' ליחיד") או טופס 1323 ("נספח ד' לחברה").

בנספח ד' מפורטות ההכנסות מחו"ל והמס ששולם מחוץ לישראל בגין אותן הכנסות. **בהוראת הביצוע 7/2005 נקבע כי בגין כל סכום שירשם בשדה - מס ששולם מחוץ לישראל יש לצרף, כאסמכתא, אישור על תשלום המס בגין הכנסה מסוימת, לשנה מסוימת, הכולל תאריך תשלום.**

להלן פירוט תמציתי של סוגי האסמכתאות השונים ואופן ההתייחסות אליהם בשלב הניתוב והשידור:

1. **גיליון שומה מרשות המס הזרה** - פלט שומה המונפק על ידי רשות המס הזרה הכולל את סוגי ההכנסות שהפיק הנישום במדינה הזרה, המס החייב בגין הכנסה זו והמס ששולם בפועל. אסמכתא זו נחשבת ברמת אמינות גבוהה לצורך רישום הנתונים המדווחים בשומה וניתן להסתמך עליה.
2. **אישור מרשות המס הזרה** לגבי גובה ההכנסה שהתקבלה וגובה המס שנוכה בגינה.
3. **נייר חתום בידי התושב הזר** - משלם ההכנסה, בו קיים פירוט לגבי גובה ההכנסה ששולמה והמס שנוכה במקור.
4. **עותק של דוח על הכנסות** שהוגש לרשות המס הזרה, הכולל את המס ששולם בחו"ל.

מידת ההסתמכות על האסמכתאות המפורטות לעיל (2,3,4) הינה מוגבלת וצריכה להיבחן על ידי רכז החוליה בסיוע הרפרנט למיסוי בינלאומי. לכן, לאחר תקצור הנתונים אשר מבוססים על אסמכתאות אלה יש להעביר לרכז לצורך ניתוב שלב ב' תוך רישום הנמקה 75.

6.6 עדכון פרטים

יש לוודא שבעת קליטת הדוח נעשו השינויים הדרושים במחלקת שירות, רשת ותפעול (לשעבר מחלקת רשת ומודיעין) בפרטים כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'. לשם כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאלתא INTV ולעדכןם בהתאם.

6.7 מצב משפחתי פרוד/ה

נישום המצהיר בדוח כי הוא פרוד נדרש לצרף לדוח טופס 4440: "הצהרה בדבר נשואים החיים בנפרד". לטופס זה יש לצרף תצהיר בפני עו"ד ומסמכים נוספים הצעידים על היותם פרודים, כגון מסמך מבית הדין או מבית המשפט על הגשת תביעה לגירושין/קבלת מזונות. בכל מקרה על פקיד השומה להשתכנע בדבר היות "בני הזוג" פרודים.

אם בעבר הגיש הנישום טופס 4440 שפרטיו עודכנו בשאילתא ITIK, אין לדרוש מהנישום טופס נוסף.

במקרים בהם אחד מבני הזוג אינו חתום על הטופס, יש לשלוח טופס נוסף לבן הזוג שלא חתם כדי שימלא אותו ויחזירו למשרד השומה. אם אחד מבני הזוג אינו מסכים לחתום על הטופס ובן הזוג האחר עומד על כך שהם פרודים, וחלפו 21 יום מבלי שמתקבלת תגובה ממנו, ובני הזוג עונים למבחנים שנקבעו, יש לראות בהם כ"פרודים". מקרים אחרים יש להעביר להחלטת הלשכה המשפטית בצירוף כל המסמכים הקשורים.

כאשר הומצא הטופס חתום וממולא כנדרש בצירוף כל המסמכים הדרושים, יש להעבירו למחלקת שרות רשת ותפעול במשרד לצורך עדכנו בשאילתא ITIK. רק כאשר עודכן במחשב המצב המשפחתי (פרוד/ה) בשנת המס, אין צורך בדרישה לדיווחי הכנסות בן/בת הזוג בעת עריכת השומה וכן אין לתת נקודת זיכוי בשל בן/בת הזוג.

6.8 שלמות ותקינות

כל הדוחות יעברו בדיקה מקיפה שתתייחס לתקינותם ושלמותם, ובכלל זה יש לבדוק קיומם של כל הצרופות לדוח וחתימת בן הזוג הרשום (ובן זוגו במידת הצורך). בחברות נדרשת חתימת מנהל החברה, והמסייע במילוי הדו"ח.

יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות שיש לשדר בשאילתא ISUM. בדוח ששודר באינטרנט יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות התקינים.

במקרים בהם יש תיקונים בשדה מסוים אין לבצע את התיקון על דוח הנישום. יש למלא שדה חדש בשדות לשימוש המשרד עם הסכום המעודכן ולסמנו בעט הדגשה.

6.9 מסמכים חסרים

מערכת ממוחשבת לליקויים ומסמכים חסרים נבנתה בשומה בתיקי חברות, עצמאים ושכירים.

במקרים של חוסר מסמכים, כגון: הגשת הדוח ללא טופסי 106, מילוי הדוח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס או גילוי ליקויים בדוח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית, יש לדרוש מהנישום או ממייצגו תיקון הדוח והמצאת המסמכים החסרים באמצעות המערכת.

אם המסמכים לא יומצאו תוך 14 יום, יש לשדר את הדוח עם סעיף שומה "00" וקוד הנמקה 75. במקרים בהם המסמכים הומצאו יש לבטל את ההנמקה המעכבת.

במקרים בהם חסרים מסמכים מהותיים כגון מאזן, דוח רווח והפסד, דוח התאמה, דוח כספי של חברה ללא חוות דעת רואה חשבון וכו', תשודר הנמקה 77. אם תוך 14 יום לא יומצאו מסמכים, יש לבטל שידור הדוח עפ"י החלטת הרכז באמצעות שאילתא ISIF, וכן אישור הגשת דוח בהתאם לאמור בסעיף 131 (ו) לפקודה.

6.10 טופסי הדוח השנתי ליחיד

בהתאם למפורט בהוראת ביצוע ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות ושומות יחידים וחברות לשנת המס 2011, נדרשים בהגשת דוח מקוון יחידים החייבים בהגשת דוח שנתי ולהם הכנסה מעסק, משלח יד או משכורת. שודר הדוח באמצעות האינטרנט, טופס 1301 שיוגש למשרד הינו הפלט מהמחשב הנושא בר קוד וכותרת "שודר באינטרנט". טופס 1301 שאינו מופק באינטרנט מיועד לנישום שאינו חייב בדוח מקוון ולנישום שמגיש דוח מקוון אשר שודר למחשב שע"מ באמצעות המייצג.

נישום שאינו חייב בהגשת דוח או נישום שחייב בהגשת דוח, ובלבד שאינו בעל הכנסה מעסק, אינו בעל שליטה ולא היה לו רווח הון שאינו מני"ע סחירים או שבח חייב בשנת המס, רשאי להגיש דוח על גבי טופס 0135.

דוח שנתי לנאמן בנאמנות יוגש בטופס 1327, אלא אם כן מדובר ביוצר לפי סעיף 75(ח) לפקודה או נהנה לפי סעיף 75(ז) לפקודה.

טופסי 0135 המוגשים כבקשות להחזרי מס, יטופלו בהתאם לנוהל הטיפול בבקשות להחזר מס שפורסמו בהו"ב 9/2000 סעיף 3.

6.11 דוחות לשנים קודמות

טופסי הדוח השנתי עוברים שינויים ותיקונים מדי שנה בהתאם לשינויים בחקיקה ובפרשנות. כאשר ישנה פניה למחלקת שירות רשת ותפעול או לחוליה המרכזית לקבלת טפסים להגשת דוחות לשנים קודמות, יש להקפיד לצייד את הפונה בטופס המתאים לשנה בגינה מוגש הדוח.

6.12 ליקויים בדוחות של נישומים מיוצגים

דוחות של נישומים מיוצגים שאינם מלאים ולא צורפו אליהם כל המסמכים הדרושים, יוצאו מהסדר הארכות המרוכזות של מיצגם.

מקרים חריגים יש להפנות בכתב לסמנכ"ל בכיר לשומה וביקורת באמצעות פקיד השומה.

6.13 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב

דוחות לשנת המס 2013 שהופקו ע"י תוכנות המחשב שלהלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הדוח השנתי המקוריים:

- א. "חיסולית" של חברת ט.מ.ל.
- ב. "רמניהול" של חברת לירם.
- ג. "ארז" תוכנות עסקיות בע"מ.
- ד. "גל-שי" של חברת א.פ.א.ש.

במקרים בהם הוגש הדוח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י רשות המיסים), יש לראות בדוח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 77.

6.15 זיכויים עבור תרומות

מודגש בזאת כי זיכוי תרומות יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד. כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות בסכומים מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי, מקבל התרומה, יש אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי. הבדיקה תיעשה בשאילתא 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המוסד הציבורי, שבה ניתן לראות אם קיים אישור ולאילו תקופה האישור ניתן.

אם סה"כ התרומות עוברות את התקרה לזיכוי, הסכום שלא נוצל עובר לשלוש שנות המס הבאות, בהתאם לסעיף 46 לפקודה.

קיימים מקרים בהם בוצע שינוי בשדה ההכנסה החייבת (אם עקב שומה או עקב תיקון דוח) וזיכוי התרומות נוצל עקב הגדלת ההכנסה החייבת. במקביל עודף התרומות לפני השינוי בהכנסה עבר לשנים הבאות. במקרה זה יש לתקן את השדה בו נרשם סכום התרומה בהתאם.

6.16 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בדוח המוגש לשנה בה קיים קוד אי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הדוח את הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים. אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הדוח, בתיאום עם רכז החוליה.

6.17 העברת הדוחות לניתוב שלב ב'

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאילתא INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב'. לדוגמא: כאשר דוח של שנה קודמת לא נותב תופיע הערה (במסך נתונים קבועים).

7. הוראות כלליות והערות

7.1 שידור נתונים

יש לתת תשומת לב מרובה והקפדה יתרה לשידור נכון של הנתונים מדוחות הנישומים וזאת על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים אחרים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים.

חובה לשדר גם נתונים שאינם משמשים בחישוב המס כגון: רווח גולמי, הפסדים, הכנסות/רווחים פטורים, חשבון בנק ומחזור ללא מע"מ. חובה לשדר השדות החדשים בחלק ז' לטופס 1301. יש להקפיד על שידור נכון של הכנסה פטורה לפי סעיף 5(9) שהופחתה ושל הפסדים שקוזזו מהכנסות מעסק/משלח יד בלבד, וזאת על מנת לחשב את גובה המענק המגיע מחוק מס הכנסה שלילי.

7.2 עריכת תיקונים בשומה עצמית (00)

ככלל, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית כגון: החלפת שדות בין בני הזוג שלא עפ"י הוראות סעיף 64ב לפקודה, הוספת הכנסות משכר על סמך הנתונים משאילתא 432.

יוצאי דופן לכלל זה הם המקרים הבאים:

1. המקרים המפורטים בסעיף 145(א)(3) לפקודה, שבהם רשאי פקיד השומה תוך ששה חודשים מיום קבלת הדוח לתקן את השומה ויסיפו לראותה כשומה עצמית. במקרים אלה יש לשדר את הדוח עם סמל הנמקה 56:
 - א. תיקון טעות חשבון שנפלה בדוח.
 - ב. יישום הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית, או לחלק ממנה ולא ניהלם או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לנהלם, או לא ביסס את הדוח שלו על פנקסי החשבונות.
 - ג. יישום הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.

2. במקרים שבהם צוין במפורש בהוראות כי מסמכים מסוימים מהווים תנאי לקבלת הטבה מסוימת והמסמכים לא צורפו, לא תינתן ההטבה שדרש הנישום בשומה

העצמית. (לדוגמא: זיכוי עבור נטולי יכולת, ניכוי במקור, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות, אישור ביצוע התכנית ממרכז ההשקעות מפעל מוטב וכד').

7.3 אי התאמה בין נתוני מרשמי מס הכנסה להצהרת הנישום

אם במרשמי מס הכנסה קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, יש לברר עימו את הסיבות לחוסר ההתאמה (לדוגמא: מספר ילדים, מקום עבודה נוסף הכנסות ריבית, פיצויי מלחמה וכד') ולנהל מעקב אחר התשובות. לאחר קבלת התשובות יש לתקן את הדוחות במקרים המתאימים.
דוגמא לאי התאמה של ילדים: אישה נשואה שרשמה בדוח השנתי ילד בגיל 8 בחזקתה. על פי המרשמים אין לאישה ילדים (מדובר בילד של בעלה מנישואיו הקודמים).

7.4 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)

דוח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על שומה זו. בעת שידור דוח שהוגש, כאשר במרשמי שע"מ קיימת שומה 04, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".
דוח זה יעבור ניתוב כמו יתר הדוחות.
מייצג אינו יכול לשדר באמצעות שע"מ דוח שנתי לאחר שומה 04. הדרך היחידה לשדר דוח שנתי החייב בהגשה באופן מקוון היא לשדר באמצעות האינטרנט.

השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה בניתוב שלב ב' באמצעות שאילתא ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו').
שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאילתא ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה.

7.5 הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)

בטיפול בבקשות להחזרי מס בסוג תיק 9.1, יש לפעול עפ"י הוראת ביצוע 9/2003 סעיף 3.

הקליטה והטיפול של הבקשות יעשה ככלל בהתאם למועד הגשת הבקשה, כלומר **דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון**. קיימים מקרים חריגים כגון בעיות בריאות, מצב סוציאלי מיוחד וסיבות אחרות שעל פי שיקול דעתו של פקיד השומה יש מקום לרז את הטיפול בבקשה. במקרה שכזה יש לרשום בהערות לטופס הדוח את הסיבה המיוחדת לזרז הטיפול.

בסוג תיק זה ניתן לשדר נספחי רווח הון מני"ע סחירים (סמל עסקה 60) ועסקאות שבח (סמל עסקה 50).

יודגש, כי בעת שמוגשים דוחות החזר למספר שנות מס וטרם נפתח השידור לשנת המס האחרונה, אין לעכב שידור הדוחות. כלומר, יש לשדר בהתאם לכללים את הדוחות לשנות המס הפתוחות לשידור.

דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי 9.1

ישנם מקרים בהם פקיד השומה דורש דוחות לשנות מס חסרות לאחר קבלת דוחות החזר מס בתיקי החזר (תיקי 9.1): פקיד השומה ישקול בהתחשב בגובה החוב המוערך, לרבות המצטבר, דרישת דוחות, כאשר תיתכן תוספת מס ובמקרים בהם לא נעשה תיאום מס או שברור כי לא נעשה תיאום מס נכון. במקרים בהם החליט פקיד השומה לדרוש דוחות לשנים נוספות, יפרט את הנימוקים לכך במסמך שיתויק בתיק הנישום.

8. דגשים בשידור דוחות יחידים וחברות

8.1 מספר תיק

יש לשדר את הדוח לפי מספר התיק.

עקב שינוי בן הזוג הרשום לא משתנה מספר תיק הנישום. מספר התיק הוא מספר קבוע מאז פתיחתו ואינו משתנה עקב שינוי בן הזוג הרשום.

בעמוד מס' 1 של הדוח רושם הנישום את מספר התיק ומתחתיו את מספרי הזהות ופרטים מזהים של שני בני הזוג.

על גבי המדבקות שנשלחו לנישומים מופיעים מספר התיק, מספרי תעודות הזהות של שני בני הזוג ופרטים נוספים. "בן הזוג הרשום" המופיע על גבי המדבקה הוא בהתאם לנתון שהופיע במרשמי שע"מ במועד הפקת המדבקה.

בשאלתא ISUM, מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן זוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האישה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים במחשב).

8.2 קליטת תאריך הגשת הדוח

בעת שידור הדוח יישתל תאריך הגשת הדוח שנקלט בשאליות 1326.
ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01,00 ו-17.

8.3 תיקון דוח אחרי שידור - שדה 125

בשידור דוח שלא בפעם הראשונה, חובה לשדר בשדה זה:
קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. **לדוגמא:** הוגשו מסמכים נוספים, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. **לדוגמא:** תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום.

אם תיקון הדוח נעשה כתוצאה מקבלת החזר מיסי חוץ ייחשב הדבר כתיקון שבוצע ביוזמת הנישום (קוד 1).

בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

8.4 סוג חישוב

קוד 1 - חישוב נפרד, או קוד 6 ל "נישום" בחברה משפחתית.
קוד 2 - חישוב מאוחד, או קוד 7 ל "נישום" בחברה משפחתית.
קוד 3 - תושב חוץ, או קוד 8 ל "נישום" בחברה משפחתית.

בשלב שידור הדוח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הדוח.

במקרה שישודר קוד חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי, למעט מקרים בהם נדרש חישוב נפרד שדה 221 (לפי סעיף 66 ה).

בשידור שומה ליחיד אשר מספר הזיהוי הוא בעל קידומת "66" - נישום שאין לו תעודת זיהוי ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8).

אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראל" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מספר מזהה כאמור (66), יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות ישראלי יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב.

8.5 סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום

8.5.1 שידור הנמקה 75

עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדוח על מסמכים נאותים.

8.5.2 שידור הנמקה 77

עיכוב החזר מס עקב הגשת דוח סתמי (77).
עיכוב החזר מס במקרים בהם הוגש הדוח.

8.5.3 שידור הנמקה 81

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.

8.5.4 שידור הנמקה 55

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.

8.5.5 עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון:

החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, עיכוב הניתן להסרה בשאלתא 446 במערכת התל"מ.

8.6 סכום הליקויים שהנישום הסכים לתקנם - שדה 098

במקרים בהם התגלו ליקויים בדוח שאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) והנישום הסכים לתקנם, יש לבקש מהנישום או מיצגו את הסכמתו בכתב. במקרים שהתיקון נעשה בתיאום טלפוני, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדוח.

8.7 סכום הליקויים שהנישום לא הסכים לתקנם - שדה 090

יירשם סכום הליקויים שהתגלו בעת הניתוב עפ"י הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים, אשר אינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3), ואשר הנישום לא הסכים לתקנם בשלב השומה העצמית.

8.8 הארכת תקופת השומה

ניתן להאריך את תקופת עריכת השומה בשלב א' ובשלב ב' בשנה נוספת מעבר לתקופה הקבועה בסעיפים 145 ו-152 לפקודה. הארכה כאמור טעונה אישור מנהל רשות המיסים.

לביצוע הארכת התקופה יש לפנות למחלקה המקצועית.

הארכת התקופה מתבצעת בשאילתא ISGA.

9. אחריות

פקידי השומה, סגניהם ורכזי החוליות אחראים לביצוע הוראה זו.

ב ב ר כ ה

רשות המסים בישראל

נספח 1

סכומים מעודכנים לשנת המס 2013

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2013 - 2,616 ₪.
 2. שדה 109 / 309 - הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5).
תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: 602,400 ₪
תקרת הפטור להכנסה שאינה מיגיעה אישית: 72,240 ₪
תקרת הפטור להכנסה מריבית (נוקי גוף בלבד): 257,640 ₪

אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.

 3. תקרות הכנסה פטורות
 - א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:
בעת פרישה: 12,120 ₪ במקרה מוות: 24,260 ₪

אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:
מענק פרישה החייב במס (שנתקבל השנה) בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה ישודרו בשדה 372/358. מענק מוות החייב במס בשדה 061.
 - ב. תקרת הסכום הפטור מקצבה עפ"י סעיף 9א היא 43,380 ₪ (המהווה 43.5% מתקרת "הקצבה המזכה" בסך 99,720 ₪).
הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קצבה חלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.
את הקצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.
 - ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירצ מגורים), התש"ן-1990:
ינואר- דצמבר 4,980 ₪

אם ההכנסה משכר דירה עלתה על סכום הפטור (שפורט לעיל), הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת".
את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059. ראה הנחיות מפורטות בהו"ב 9/2000 עמוד 21.
4. שדה 222 - שכ"ד חייב ב- 10% מס, ללא הגבלת תקרה.

5. שכר משמרות בתעשייה
סכום הזיכוי המרבי 11,040 ₪ לשנה
ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה על 126,120 ₪ לשנה.
6. ניכוי ליחיד שאינו עמית מוטב:
הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה בלבד: 103,200 ₪.
הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה: 145,200 ₪.
ניכוי מרבי 5% מהכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה: 5,160 ₪.
ניכוי מרבי 7% מהכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה: 10,164 ₪.
- ניכוי לעמית מוטב:
תשלום לקופ"ג לקצבה שלא יפחת מסך (16% מהשמ"ב): 16,950 ₪.
ניכוי מרבי 11% ברובד ראשון: 11,352 ₪.
ניכוי מרבי 7% ברובד שני: 7,224 ₪.
ניכוי מרבי 4% נוסף ברובד שני: 4,128 ₪.
- סכום החיסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה - סעיף 45א(ד): 1,992 ₪.
7. תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי-
180 ₪ סכום מזערי.
9,130,000 ₪ סכום מרבי.
8. תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת-
166,000 ₪ לשנה ליחיד.
265,000 ₪ לשנה לזוג.
9. תקרות הכנסה להנחות בישובים:
פירוט הישובים בחוברת דע זכויותיך או בלוח ניכויים.
קוד תקרה 1- 157,680 ₪ לשנה.
קוד תקרה 2 (13%, 25%) - 236,760 ₪ לשנה.
קוד תקרה 5 לאנשי כוחות הביטחון- 157,680 ₪ לשנה.
- בשאלתא INIK מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.

נספח מספר 2

שדות שנוספו בדוח של יחיד

271- חלוקות שקיבלתי מנאמנות (פטורות/ חייבות).
273/274- תאריך הגעה, עם קוד 1- עולה חדש, קוד 2- תושב חוזר ותיק, קוד 3- תושב חוזר.

263- קוד חדש לשדה, 9- אין

שדות ששנונו בדוח של יחיד

280- שידור פרטים על חשבון בנק
קוד 1 – מצייין, כי חשבון הבנק בדוח עדכני יותר מחשבון הבנק בתל"מ.
קוד 2 – מצייין, כי חשבון הבנק בתל"מ עדכני יותר.
קוד 9 – מצייין שלא ניתן לאמת את חשבון הבנק כי לא צורפו אסמכתאות מתאימות.
קוד 6 – מצייין שהתיק הוא תיק כינוס פירוק, פשט"ר או יורשים.

שדה שנוסף בדוח חברה

271- חלוקות שקיבלתי מנאמנות (פטורות/ חייבות)

148- דיבידנד שחולק מרווחי שיערוך

263- קוד חדש לשדה, 9- אין

שדות ששנונו בדוח חברה

039- שיעור המס באזור פיתוח א שונה מ- 10% ל- 7%

040- שיעור המס באזור אחר שונה מ- 15% ל- 12.5%